

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Községi közélet.

A mult év végén óriási korteskedés és izgatottság közepette lefolyt községi képviselőválasztásokból, az érdektelen szemlélő nyilván azon természetes következtetésre jutott, hogy az előbb volt képviselőtestület működése alatt bizonyára a község ügyei vagy elhanyagolva vagy helytelenül intézve, avagy éppen érdekei feláldozva lettek, mert másképp alig lehetett megérteni, mi zaklatta volna fel az egész község lakosságát, hogy részt vegyen a választásnál és szavazzon — jó részben parancsára úgy, hogy a képviselőtestület, ugyszólván, egészen új alakot nyerjen.

Csak rendkívüli indokok és csak valamely közszükség menthette volna a kedélyek oly mérzü felzaklatását, mint az e választásoknál történt, és mi valóban várunk is az új képviselőtestület oly irányu működését, hogy feltüntesse a multak hibáit, igyekezzék rendet hozni a talán zilált községi háztartásba, várták, hogy célszerű újítások, újabb egészséges eszmék és tervek fölvetése és megvitatásával az új képviselőtestület új irányt fog szabni a községi életnek.

Innen-onnan félév mult el az óta. Rendesen megtartattak a községi közgyűlések, sőt nem egyszer rendkívüli közgyűlések is; de ha mindezekben csak egyetlenegy életre való, a község javát előmozdító vagy a község régi vitális érdekeit megoldó határozat hozatott, avagy csak egyetlen egy-

szer is valamely életbe vágó kezdeményezés történt volna, megvolna mentve legálább látszata a törekvés- és jóakaratsnak, de ilyeneket a legközelebbi községi életben hiába keresünk.

Pedig a községnek nem is egy életbe vágó érdeke forog szőnyegen. mint: Tömörkéay elválása egy percenttel sem haladt előre, hanem összetett kézzel várja a bölcs képviselőtestület, míg annak minden baja és terhe egyszerre a nyakába zudui.

Itt van az anyyi port felvert és a községnek, ugyszólván, létkérdését képező kikötő ügy és határkérdés; vajjon történt valami? Semmi! Egyik közgyűlés elrendelte a fűzes felmérését már hónapok óta, még nem történt meg; a határkérdés, valamint a kikötő ügye az alispánnál hever és az alatt Sövényháza — most már *Mindszent község tudtával* — bérbe adja azt a jogát, a szabadkikötőre nézve, mit Mindszent jogosnak el nem ismerhet: Tesz ellene valaki valamit? — Senki!

Az anyyira megtámadott régi képviselőtestület megszerezte a községnek sőt Tömörkéaynek is az ital kimérési és fogyasztási adók bérletét, az érdekelt kezelők az új képviselőtestület jó voltából csinálnak is jó üzletet; még is köszönik az új képviselőtestületnek, de vajjon van-e rá gond, hogy a község érdekei megóvassanak? — Nincs!

Megalkotta még a régi képviselő testület a község nyomasztó anyagi helyzetétől paraac volt szervezeti szabály módo-

sításokat; gondoskodott talán az új képviselőtestület, hogy azok érvényre jussanak? — Nem! De arra már is volt gondja, hogy Pap Mihály esküdt illetéktelen 50 frt tiszteletdíjban részesíttessék és úgy látszik, sincs, hogy a jegyző fizetésének megállapításánál a törvény által megengedett megtakarítás eszközöltessék.

Mégis van egy intézkedése az új képviselőtestületnek, melylyel a költségvetés 115 %-nyi domesticáját mintegy 80 %-ra leszállította, miről a beavatatlanok azt hiszik fényes eredmény. Pedig, de hogy ezen eredmény egyszerűen úgy állott elő, hogy a község 140.000 frt tartozásának törlesztését a váltáságpénztárra tette át nem törődve azzal, ha később e határozatát meg is keserüli, ha a váltáságpénztár kötelezettségeinek meg nem felelhet, pedig már nem is lesz képes a töke felhasználása nélkül kötelezettségét teljesíteni.

A régi rossz adminisztráció alatt a község már éveken át meg volt kimélve, az állami adóvégrehajtó zaklatásától és most május havában az új eljáróság kegyelméből két állami végrehajtót kapott a község május havában a kik különben nem voltak képesek anyyi adó hátralékokat behajtani, hogy a végrehajtási költségekkel a saját díjakat fedezhették volna. A szorongatott anyagi helyzetben lévő község százakat ad ki e címen az új adminisztráció nagyobb dicsőségére.

Mondjunk-e még többet? — Mert volna még több is, de azt hisszük ezek is

TÁRCZA.

A véletlen találkozása.

A „Mindszenti Lap” eredeti tárcája.

Nyár volt! A felkelő nap milliónyi sugaraival már megvilágította volt a zöld mezőt, midőn a tizenhárom éves Gizuska kis barátádjéivel anyja társaságában vigan játszadozott a szabadban élvezvén a nyári reggel kellemét és a szabad természetet, mi egy városi leánykának csak ritkán jut osztályrészül.

Az egész társaságban — mely most Gizuska születés napját ünnepelte — csak egy ifju volt, ki korra nézve jóval öregebb a lánykánál, de azért mégis részt vesz játékuiban, Gizuska ohaját akarván ez által érvényesíteni, kinek nem lett volna az egyáltalán tetszésére, ha valaki onnan az „unakozás” kellemetlen emlékével távoznék.

Az ifju, Gizuskának rokona, már egy fél esztendő óta tartozkodik házuknál; a gymnasium 7-ik osztályába jár szorgalmas tanuló, de emellett már most is világi; szabad idejében szívesen beszélget a szöke Gizuskával, sőt már mondhatni a fiatal ember egész hevével kurizál a leánykának.

Gizuska születésnapját vigan ülték meg, és ülték mindaddig, — kávé, oszonna és labdajátékkal — amíg csak az idő engedte.

Midőn a nyári nap már fejfélé emelkedett, hogy izzó sugarait kibossássa, a kis társaságot már a közeli vasutállomás szerény várótermében találjuk, hogy az égető forroság elől Sz. város csendes hajlékaiba meneküljön.

Gizuska szívrehatóan bucsuzott el barátától, kiket ismét viszontlátni csak akkor fog, ha majd visszatér a fürdőből, hová édes anyja egészsége helyreállítása végett utazik.

Következő héten, Herkules fürdő kies vidékén látjuk az anyát gyermekével, karöltve sétálni a pompás ligetben, hová az idegenek egész raja özönlik, még külforszagokból is, kik felkeresni ohajtják a — forrást — melynek életető vize gyógyít — a légkört — mely fűledtetni bírja a földi kinokat.

Csak ritkán szólnak egymáshoz! Néha, néha felel a leányka az anya kérdéseire: igen-t vagy nem-et.

— Mi bajod van ma, leánykám? kérdé aggódo arccal az anya, kétséges pillantást vetve leányára.

— Semmi, semmi, felelt a leányka monoton hangon. Bizonyára az unalom tesz ily lehangoittá.

De egyszerre mintha ujjá ébredt volna a leány, tágra nyilt szemekkel fordul anyjához:

— Eddigi barátnéimat meguntam, az utolsó névnapkori találkozás alkalmával is csak azért voltam vig, mert annak kellett lennem, de most elhatároztam magamban, hogy szakítani fogok. Ha összejövök velök, nem bírnak ők engem szorakoztatni, olyan dolgokról beszélnek, ami engem nem érdekel. Egy új barátnőt akarok én magamnak szerezni, olyant, ki az előbbiektől minden ízében különbözik.

Az anya bámulva hallgatta a leány beszédjét, ilyet ő még nem hallott leányától.

— „Megengeded anyám, hogy egy új barátnőt keressek, megengeded-e, hogy oly módon keressem, mint én azt már elgondoltam.”

Ugyeidbe leányom nem akarok avatkozni, cselekedj úgy mint legjobban gondold, de ne sértse az az illemet.

„Barátnőt keresek folytatá a leány izgatottabb hangon, barátnőt, ki szeretni tud, ki megosztja velem örömemet és bánatomat; — de vajjon fogok-e találni?”

„Engedd anyám, hogy valamelyik fővárosi ujságba felhívást tegyek, hogy ohajt-e valaki igazán szeretni, s a fájdalmat és örömet, melynek a halandó ember mindig ki van téve, ha

elegendők meggyőzni a nagy közönséget arról, hogy az a nagy erőfeszítéssel keresztül vitt választások kories célja nem a község java előmozdításában, hanem egészen más okokban keresendők és a kik lapunk eddigi közleményeit figyelemmel kísérték, a valódi okot is megtalálják, mi pedig igérjük, hogy figyelemmel kísérjük a helyzetet és tudomására hozzuk a nagy közönségnek, hogy azt józan eszével maga is megírálhassa.

Erkölcsei nevelés.

Írta: **Gölsy Péter.**

Ne tégy — ne engedj tehát apa és anya olyant, mitől gyermeked szive, jelleme megmetyeződnek! Mi tanítók elmondhatjuk, hiszen tapasztalásból tudjuk, kik szemléltői vagyunk gyermekeitek cselekedeteinek, ne hallgassátok el szó nélkül káromkodását, hazugságát, utca való helytelenségét, csufolást, gyalázást, másnak kártevését, a templomba járástól elmaradását, pipázását, kártyázását, korcsmákba vagy az: Bimbicékbe való eljárását, estéli kimaradását, az iskolakerülést, szóval semmi olyast, mi által a bünfertőjébe juthatnának, vagy a mi által erkölcstelenséget szervezhetnének, vehetnének, magukba!

Ha így figyelsz rá, ha így fogod évní a rossz tettek elkövetésétől, áldani fog, ellenkező esetben férfi korában, midőn az elkövetett rossz tettek miatt bajba keveredett, szemedre vetheti: „miért engedett meg apám és anyám annyit kicsi koromban!“

Ne keressen bünbakot soha a család feje, gyermekének rosszassága miatt, ne ítélje el az iskolát, a tanítót, hogy ilyen, meg olyan rosszak a gyermekek, hanem karöltve igyekezzék oda hatni, hogy az iskolával egyetemben a gyermeki szivből, a még magvadzásnak nem induló gyomot csirájában tépjék-öljék ki.

Igyekezzék hatni különösen a tiszteletadás által arra, hogy a tanító szava szent, áthatlan parancs legyen gyermeke előtt, — annyival is inkább, mivel, ha ezt megszokja, hasznos polgár válhat belőle hazájának, lakó- s szülőföldjének!

Nem hihetem, nem képzelhetem, hogy volna, akadna olyan apa — föltéve, aki okosan, józanul gondolkodik — ki az iskolát olyanának látja,

tudja, hol gyermeke valami rosszra, erkölcstelenségre oktattatnék!

Avagy midőn látja, hallja 10—12 éves, sőt 7 évtől kezdődőleg, egy a fiu, mint leánygyermekét a „Bimbicék“-ben, sőt a korcsmákban is a nagyok társaságában tombolai, trágár beszédeket folytatni, vagy midőn a falra látja saját gyermekét firkálni, vagy az ujonnan épült házaak falát rombolni, az öregebbeket kicsufolni, mondom, hiszi azt egy okosan gondolkodni tudó apa, hogy arra az iskola, a tanító tanította?! És hiszi a már megszokott és könnyelműen kiejtett szót: „de szépre tanított a tanítót?! Ezt kétségbe vonom!“

Mint tanító megkeresem s megkerestem a hibát, de kérem nehoggy járjak, mint azon ember, ki igazat szólt s beüfötték a fejét — s azért csak megsugom, hogy ki az oka: Te vagy az család, te vagy az apa és edes anya.

Példát tudnék felhozni, de minek szaporítam a szót; az igazat igazán szerető család és családfő a fentiekből is talál megszívvelésre méltót, ebből is letudja vonni a tanulságot, egy a maga, mint gyermekének javára! !

Oh bárha minden családfő, minden anya szivéhez hozzá férhetnének mi tanítók s elmondhatnók nekik tiszta szivből, hogy sokszor mily károkat tesznek az iskolai nevelésnek; felhozhatnók nekik, hogy gyermekeik az otthon látottak alapján teszik ezen vagy azon helytelenséget, sőt elmondhatjuk: a bünt; nem hiszem, hogy 100 apa közül kettő azt meré mondani: nincs igaza tanító ur!

Röviden tehát edes anya és család elmondtam, hogy mit és miként nevelj gyermekeidet a helyes erkölcsei nevelés útján; ne vegyétek rossz néven, hogy igazán szivből jövő tanácsaimat hozzátok intézem, hiszen lagdrágább kincseiteket, gyermekeiteket bizzatok rám és ránk tanítókra, az iskolára! Legyenek tehát a tanítók iránt bizalommal!

És most a 3-ik faktor, kedves tanítótársaim mi, hogy és hogyan végezzük azon fontos paedagogiai elvet, mely azt mondja: „helyes tanítás, helyes erkölcsei nevelés nélkül nem lehetséges!“ mit tegyünk, hogy növendékeinket a helyes nevelés, helyes erkölcsei útjára tereljük! ?

Községi közgyűlés.

Rendkívüli közgyűlést tartott a képviselőtestület június hó 21-én, melyen a következő tárgyak nyertek elintézését.

1. Bizottsági jelentés az ártézikut medenceje elkészítése tárgyában, mely szerint a kiküldött bizottság, olcsósága és mégis tartóságánál fogva az irányban működött, hogy a medence cement öntvényből (betonból) készíttessék 4 méter átmérő és egy méter magas vizállással és egyben megkérte Vigh Gyula biz.-tag urat, hogy a Melokkó testvérek bpesti cement gyára céggel tegye magát érintkezésbe, melynek eredménye az lett, hogy a cég e kisebb munka elkészítésére nem szivesen vállalkozott és vállalat utján 400 frtra tette annak elkészítési költségét egyben azonban a házilag való előállítását ajánlotta t. i. — hogy az öntvény elkészítéséhez értő munkást készséggel bocsájt a község rendelkezésére. Minthogy Vigh Gyula mérnök biz.-tag ur a szükséges felügyelet gyakorlását — a mennyiben csak ideje megengedi — felajánlotta a bizottság a házi készítést hozta javaslatba, melyhez meghatalmazást és az alapmunkálattal együtt, mint egy 500—600 frtra tehető kiadások fedezését kérte.

A bizottság javaslatát egyhangulag elfogadta a közgyűlés.

2. Bizottsági jelentés a községi tanítók részére hittan tanításért bizonyos tiszteletdíj a bizottság javaslata szerint évi 30 frt megállapítása iránt elének vita tárgyát képezte s különöscsa feltűnt a bizottság jelentésének azon része, hogy a kiküldött bizottság javaslata a tantesület nevében nyilatkozó Hám János és Gölsy Péter urak azon kijelentésére van alapítva, hogy a tanító urak egy része az újabb 2—2 hold földet nem a hittan tanításért, hanem csupán azért kapták, mert a többieknek is már volt földjük, s így lehetőleg a dotáció tekintetében egyenlősítsenek.

Feltűnt pedig a jelentés ezen része különösen azért, mert a közgyűlés arra küldte ki a bizottságot, hogy nem az ugynevezett „tantesület“-tel, hanem egyenkint, azon tanító urakkal tisztázza a kérdést, kik a két hold földet kapták, hogy miért kapták azt, ha már utána alig pár évre, meg a hittan tanításért külön honoráriumot várnak.

Közben kérdés intéztett az előjárásághoz, hogy mi történt az elhatározott Sallai Mária tanítónő két hold földjével, míg végre ki lett sűtve, hogy a községre szállt vissza, de már nem tudott megfelelni senki, hogy mi történt a Béres Albert által használt földdel, mert az az egy bizonyosnak látszik, hogy a helyette megválasztott tanító fizetéséhez ez nem lett a pályázatba fölvéve. E kérdés ugyan eldönthetlen maradt, de a hit oktatást illetőleg, a közgyűlés többsége megmaradt eddigi álláspontja mellett, mely szerint a hitoktatásért a személyes járandóságképp csak nem réz adott két hold földekkel a tanító urakat honorálva tudja és elvárja az illető tanító uraktól, hogy a hitoktatást, mint eddig, úgy ezental is külön honorárium nélkül fogják eszközölni.

nem is közvetlenül, de legalább közvetve levélileg megosztani.“

Tégy amit akarsz leányom csak az illembene ütközzék felte az anya határozott hangon. Nem sokára következő felhívást lehetett olvasni a „Pesti Hírlap“ apró hirdeteiseiben:

„Akadna-e igaz barátnő aki egy távolban élő leánynyal a vonzalom hangján levelezni óhajtana.“

Csekély idő múlva levél érkezik, Aranykő Gizuska címére, Kolozsvárról keltezve, melynek tartalmát egy fiatal leányka mesterkélelben gondolkodás módja képezte, kifejtve az okokat, miért óhajt levelezés útján barátságot kötni. Aláírva Sümegy Etelka.

Az évek multak Gizuskából szemérmes kinézésű Madonna szépségű hajdon lett s a levelezés, melyet mondhatni gyermekkorában kezdett meg, közte és soha nem látott barátnéja között mind belsőbb lett.

Az ifju akiről a névnapj játék alkalmával tettünk említést a jogi pályára lépett és szorgalommal szépen haladt előre. Sz. városban látjuk őt ismét Aranykőék házánál látogatóban. Az anya távol van csak a leányka van otthon, ki kellemesen társalog az ifjuval, dicsérvén előtte

ismeretlen barátnőjét, aki oly kedves, oly szeretetre méltó.

Soha oly kellemesen nem éreztem magam, mondá az ifju, mint ama utolsó születés nap alkalmával, midőn mint zsenge leányka kinyilatkozattatta, hogy irántam vonzalommal viseltetik.

„Emlékezetetebb napot nem ismerek — folytatá a leányka — mlát ama legutóbb megünnepelet névnapot, mely megérleltette bennem, mint ifju leányban ama gondolatot, hogy két barátot kell tartanunk, egyet olyat aki a szerelmem alapján vonzódik hozzánk és ez a férfi — miről a mamának nem szabad tudni — a másik aki a szeretet alapján vonzódik hozzánk ez az én Etelkám. Ez a két barát többet ér mint a névnapot ünneplők egész tömege, kik csak addig szeretik magokat barátoknak nevezni még az ozsonnában tart.“

Kettősen boldognak érzem magam, folytatá elfogodottan az ifju, egyrészt azért, mert szivem érzelmei tolmácsolva vannak, melyet úgy látszik Őa hossza itt létem alatt arcómól olvasott le és úgy megkönnyítette a kinyilatkoztatás nehézségeit, másrészt mert Őat vallhatom szerelmem tárgyául, az angyalt az isteni lényt.

A leányka lesütötte szemeit!

— Nem ünnepelek meg, csak így zárt

körben, a már csak napok által elválasztott névnapját?

— Nem! Nincs többé szükség a kinyilatkoztatásra, — felelte a leányka.

Az ifju érzékenyen szoritotta meg a leányka kezét, s rezgő hangón, alig hallhatólag fogadott igaz szerelmet.

Pár nap múlva az ifju távozott. A leány ismét a régi kerékvágásba terelődött, levelezett a szerelem és a szeretet alapján.

Néhány hó múlva Pártos Dezsőt, az ifjut arról értesítette, hogy életében igen fontos mozzanat áll be, először most jelent meg a nőegylet által rendezett bálon, melyen ha ő is megjelenék, igen nagy örömeire szolgálna.

Hogy életének eme fontos momentumát megörökítse, a legelső báli toaletben, a mama engedélyével lefényképeztette magát, mely fényképek közül azután egyet Etelkájának küldött emlékebe jelszvé a bál napját is.

Gizuska már számolta a napokat, s nagy nehezen várta elérékezését annak az órának, hogy kedve kénye szerint — mint ő ezt gondolá — kimulathassa magát az ő szeretett Dezsőjével. Dezső nem is késett, az esti vonattal érkezett meg a fővárosba, illetős virágcsokorral kedveskedvén Gizuskájának. — — —

... — A bálterem fényesen ki van vi-

3. A törvényhatóság határozata a községi szabályrendelet tárgyában, már lapunkban ismertette, ez uttal mellőzzük a közlését. Ezzel kapcsolatban azonban Kónc Lajos jegyző azt a kijelentést teszi a közgyűlésnek, hogy eddig ugyan meglehetősen szívesből, hogy az addógyekek elintézte, de ha már a szabályrendelet ilyen nehézkesen válik jogerőssé, elvárja, hogy e rendkívüli foglalkozásért a község külön honoráriumban is részesíteni fogja.

Vita fejlődött ki azután a felett, hogy a hivatalok az új szervezeti szabály értelmében, az előjárók és jegyzők közt beosztandók annál is inkább, mert a törvényhatóság már az ezen szabályrendelet alapján történt előjáróság választását jóvá hagyta Lávicska II-od jegyző állásából kilépését és azért kárpótlását a törvényhatóság elfogadta. Dehát nem azért jegyzője ám Pap Akos a községnek, hogy vele még a képviselőtestület — munkakörét illetőleg — rendelkezessék is, ő csak azt teszi, amit akar. és főleg csak azt teszi, amiből magának mellékes jövedelmet vár, mint ez kitűnik a szabályrendelet ellen benyújtott fölébeszésében előadott keserves panaszából.

A képviselőtestület azonban nem tette magáévá a jegyző úr jeremidjait, hanem az addógyekek átadására és átvételére már kiküldött bizottságot azzal is megbizta, hogy az új szabályrendelet tervezete értelmében megállapított munkakör szerinti beosztást és az azok szerint netán szükséges hivatal átadásokat is eszközölje és eljárásáról a legközelebbi közgyűlésnek tegyen jelentést.

Mi azt hisszük, bármi történjék magával a szabályrendelettel az egy jegyző és pénztárnok eltávolítása folytán szükségessé vált munka kör beosztások mindenestre foganatosítandók, ha csak ideiglenesen is, mert azok előbbi teendői elláthatatlanul egy percig sem heverhetnek, abba pedig a község semmi esetre sem mehet bele, hogy bármelyik teendői elvégzéseért is külön honoráriumokat adjon, mert akkor a megtakarítás helyett nyilván tulkiadást ér el, azt pedig a magas domesztika, aligha bírná meg.

4. A Körös-Tisza-Maros közti érdekeltég megküldi a zsilip környékén kisajátított és kigördözött területek kárpótlásáról felvett és a társulat által már elfogadott egyezséget szabályszerű megerősítés végett.

Az egység elfogadott és jóváhagyás végett a törvényhatósághoz felterjeszteni határozatott és évről a társulat azzal rendeltetett értesíteni, hogy hogy amennyiben szükséges lenne az egység tárgyat képező térképet a maga részéről a törvényhatóságához mutassa be, mint ezen egység kiegészítő részét.

5. Ugyancsak az ármentesítő társulat az iránt keresi meg a községet, hogy a kurea zsilip mellett építendő vízemelő gép céljaira szükséges mintegy 200—250 négyszögöl területű föld

kisajátítása tekintetében a társulattal érintkezésre küldjön a község megbizottakat.

Tóth Mihály bíró, Pap Akos és Kónc Lajos jegyzőkből álló bizottság küldetett ki felhatalmaztatván azon ajánlat tételére, hogy tekintettel arra, miszerint a község az emelő gép építésénél szükséges anyagok lerakására már is ingyen helyezett, most pedig a kért 200—250 négyszögöl területet ingyen átengedni hajlandó ha a társulat ártézi kutunk vizét a kureába saját költségén a tófenékről levezetteti, az ez által megtörténhető vízemelkedésből folyólag semmi szín és cím alatt a községet költséggel terhelni nem fogja és mindenek felett és minden körülmények között a marhahajtá a jelenlegi uton a kurcarétre biztosítva marad.

6. A községi tisztújítást jóváhagyó vármegyei határozat.

Tudomásul vetetett.

7. Csongrádvármegye a Pap Mihály esküdt részére megállapított 50 fct tisztsétdij tárgyában hozott közgyűlési határozatot jóváhagyta.

Tudomásul vetetett és az 50 fct Pap Mihály esküdt részére folyóvá tétetett.

E helyütt megemlíthetjük, hogy lapunkban az lett közölve, hogy a közgyűlés idevonatkozó határozatát a vármegye megismisítette és ez azon az alapon történt, mert a vármegye állandó választmánya ilyen javaslatot terjesztett a törvényhatóság elé s alig lehetett valaki arra elkészülve, hogy egy a teherviselő közönség által annyira szeretett, hogy két kerületben is megválasztott mindszenti képviselő Schönfeld Márton legyen szó szólója a megyén egy olyan ajándékosnak, mely sehogy sem illik 100%-os domesztikájú község szegénységéhez. De hát jó kortes Pap Mihály megérdemli, hogy a község hű szolgálatait meg is jutalmazza. Azt hisszük azonban hogy ehhez még a miniszternek is lesz szava, hová az ügy fölébeztetik.

8. A szolgabírósa értesíti a községet, a képviselőtestület kiegészítése tárgyában.

No már ebben nincs köszönet.

Virilisnek pótlag bejön Haasz Farkas, helyes, ő következik, az I. kerületben behivatott Veres Sándor póttag. Ugyan ki helyett? hisz itt Wimmer Károly, Diamant Manó és Keresztes Aron lettek megválasztva, kik mind bent vannak. Hát ki helyett hivatnák be Veres Sándor? A II. kerületben Schönfeld Márton, a III. kerületbeni választását fogadta el, Pap Mihály és Fülöp János esküdtek lettek, tehát hiányzik 3 tag, behivatott egy póttag Apró Imre, hát több póttagra nem történt szavazás, a második kerületben, több póttag szavazatot nem kapott?

A III. kerületből nem hiányzik senki? Ugy tudjuk, Szilágyi Ferenc ott lett megválasztva, most mint előjáró helye póttag által töltendő be és végre mit keres Lőrinc Jánosnak, mint póttagnak a behívása, mikor ő ren-

des tag, és mikor a IV. kerületben megválasztott képviselők közül senki sem hiányzik?

Ilyen felületes munka is csak a tisztultuli járás szolgabírósaától kerülhetett ki és ugy látszik az egész csak gondolomra, és nem hivatalos adatok alapján készült, már pedig a község, azt hisszük, elvárhatná, hogy ilyen végtére is komoly dolog, komoly elintézésben is részesüljön. Egyébiránt a képviselőtestület átiratilag fölkérni határozta a szolgabírósa figyelmét, az itt jelzett, talán tévedésekre. Szép lesz, ha a most behívott póttagok majd azon veszik magukat észre, hogy nem is lesznek többet meghívva. Végre

9. volt még egy fontos tárgy, a fogyasztási- és italadók kezelőjének a képviselőtestülethez intézett és az előjáróságnak is szóló köszönetnyilvánítása, melyet térszűke miatt ugyan egész terjedelmében nem közlünk, de egyes tételeit szöveget idézünk, nevezetesen:

Mindszent község stb. képviselőtestülete elhatározta és kimondotta, hogy kivészi a magas kincstárától az ital és fogyasztási adók beszedési jogát haszonbérbe és pedig nem nyereszkezdési szempontból, hanem azon célból, hogy alulírottakat a netáni bérlő zaklatásáról mentse és ezen bérlő kezelésével megbizza, kik a felelőséget a községgel szemben magukra elvállalják úgy a haszonbér összeg valamint a községre a magas kincstár által ezen bérlő után kirovandó adót és ez után járó községi póttadót lefizetni, és a község-házi pénztárba 200 fct biztosítékot készpénzben letett. Egyben megbizta az előjáróságot, hogy kövessen el mindent, hogy az italmérei fogyasztási adók egy a szesz kizárólagos jogot vegye ki és a kivétel után a jelentkező ital kimeréssel és fogyasztási adó elárasztásával foglalkozó egyéneket bizza meg a kezeléssel.

Alulírottak a stb. képviselőtestület ezen nemis elhatározásáért egy szintén a község tek. előjáróságnak a bérlő kivétel körüli fadózásiért köszönetet mondunk és kötelezzük magunkat a fenti képviselőtestületi határozat pontos megtartására. Kelt Mindszent, 1894. aláírva Schönfeld Márton, Szilágyi Ferenc és még vagy husz társuk.

A képviselőtestület e köszönet nyilvánítást tudomásul vette.

Ahhoz ugyan nincs semmi közünk, hogy ki, kinek és miért csókol kezét, vagy nyilvánít köszönetet, de már hiába, a mai üzleti világban, az ilyen köszönetnyilvánításért, bizony nem a ták egy batkát sem és annál kevésbbé lehet bizonyos kötelezettségeket, a még oly szép köszönetnyilvánítással is lerónni.

Eltekintve attól, hogy bizony sem a község képviselőtestülete a köszönet iratban foglalt határozatot, nem hozta, sem előjáróságát a bérlő; megkötésére nem utasította, hanem a bérlő ügyletet már készen megkötve egy bizottság terjesztette a közgyűlés elé. — Igaz, hogy a most hajlongva köszönetet nyilvánító jó uraktól, ezért a bizottság annak idején bizalmatlansági szavazatot nyert, de azért most sem hallgathatjuk el, hogy abból egy szó sem igaz, mintha a köszönet urak a községgel szemben, pasztán csak a haszonbér összeg és az adók fizetésére volnának kötelezve, és hiába kötelezzik magukat, e nem létező képviselőtestületi határozat pontos megtartására és hiába mondanak százszor is köszönetet és éppen, mert az a gyanu merülhet föl, hogy a tisztelt urak elvállalt kötelezettségük alul ilyen olcsó köszönetnyilvánítással — ha ma nem, holnap — bujni akarnak, most már az előjáróságnak elengedhetlen és legsürgősebb kötelessége a jogkezelő urakkal, ajánlatuk és a közgyűlési határozatok értelmében, a kezelés körüli kötelezettségek pontos megállapítása érdekében a kezelés tekintetében írásbeli szerződést haladéktalanul megkötöni.

Ezuttal nem terjeszkedünk ki bővebben az okokra, melyek most már a szerződés írásbeli megkötését halaszthatlan kötelességévé teszik az előjáróságnak, de kijelentjük, hogy ha a szerződés 8 nap alatt megkötve nem lesz, ugy kötelességünknek fogjuk ismerni, a köszönet nyilatkozatból a községre háromolható károsodást minden rendelkezésünkre álló eszközökkel elhárítani.

Egyébként simán ment el a közgyűlés és suj nélkül oszlott szét, mert alig volt már a végén 3 képviselő jelen.

UJDONSÁGOK.

— Polgári házasság. Az ige testet öltött! A hír, hogy a polgári házasságot négy szótöbbséggel elfogadták, villám gyorsasággal terjedt el az országban úgy, hogy esütörtökön 6 órakor minden város és nagy község részint hivatalos, részint magán sürgönyök által tudósítva volt. Községünkben a hír fél négy tájban érkezett, alig egy negyedóra alatt boltban, kávéházban, sörcsarnokban, mindenütt erről beszéltek, a meglepődés és nyugalom hangján, magasztalva a kormányt, ki Lávicska II-od ja-

lágítva, ott látjuk vigan mulatozni az arany szőke szép Gizuskát egykori játszótársával; kedvel járják a keringőt és a csárdást, közbe-közbe jóízűen nevetv.

Már a négyesre akarnak felállani, midőn egy izgatott ifjut látunk a sétálok soraiban, firkésző szemeivel ide-oda tekingetni.

Végre megáll Partos Dezső előtt s a leánykához fordulva így szól: Sümegi László kir. törvényszéki ügyész vagyok Kolozsvárott, az O. jó barátúnője Etelekájá; ezzel átadja a csak imént küldött arcképet egyetlen Etelekájának című felirással.

Partos Dezső meghökkenve hátrál a meglepetésől, majd az idegenben egykori iskolatársát ismeri föl.

— Isten hozott László! — kiáltá nyakába borulva.

A leányka halálsápadt lett, majd anyjához vezető az ifjut és Eteleka barátúnője képében bemutatá neki, előtárván az eddigi játékot és a véletlennek találkozását.

A mulatságnak hajnal vetett véget, miután a két jókedvű, egymás viszontlátáson örvendező ifju, szüntelenül mulattztta, a legelőszőr bálban levő leánykát.

Gizuska azonban csak színlegesen mutatta jó kedvet, tényleg a gordiusi csomó megoldásán törte fejét.

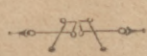
Mi lesz most? A szeretet itt is szerelemmé változott, mi lesz, ha mindkettő megkéri kezét, ami hát bizonyosra vehető. Azt fogom választani, akiben szerelmem és szeretetem egyesül, Sümegi Lászlót. De mit csinál akkor Partos? Majd lemond, gondolá magában, barátja javára.

Amit gondolt az testet is öltött, a választást Sümegi László javára döntötte el!

Partos öregebb barátja javára — bár nem szívesen — azért mégis lemondott és ezzel a gordiusi csomónak egyik fele megoldást nyert, de következett a kérdés borsosabb felének elintézése, mely már nem függött feltétlenül a két fél akaratától. Aranykő Gizuska Mózes Sümegi László Krisztus tanainak lévén követője Magyarországon köztük a törvény értelmében érvényes házasság létre nem jöhet. De azért mégis megtartották az eljegyzést, a polgári házasság törvényerőre emelkedése reményében.

Most a völegény és mennyasszony bizonyára azon imádkozik, hogy a polgári házasság vajha testet nyerne, hogy vallásuk feláldozása nélkül léphessenek a polgári tisztviselő elé.

Desiderius.

vaslatának megvalósítója. A sok beszédnek, a clericálisok lármájának vége csak az lett, hogy a haladás eszméje diadalt üi, mert hisz a hamisítatlan librásmusnak győznie kellett.

— **Cseberből vederbe.** Azt gondolta B. J. szentesi szabó mester, hogy kész ruha raktára lakásán hitelezői azon törekvésének — hogy pénzükhöz akarnak jutni — áldozatul eshet; fogta tehát magát, Mindszentre költözött, kész ruharaktárát pedig a „filléres kör” vendéglősnél — hol elegendő üres helyet talált — helyezte el, gondolván, hogy ha még olyan furfangos legyen is hitelezője a vagyoni keresésben, ott csak nem talál a holmira rá. Rendszer is volt minden. Most azonban a bizalmas szabómestert, az a meglepeté: érte, hogy mikor az ily kép biztonságba helyezett holmiját kereste; ő maga sem találta meg azt, lévén a bizalmas nyos koresmáros olyan élalmea, hogy az értékesebb holmikot, kisebb, nagyobb csoportokban, a szegedi zálogházban helyezte el és értékükre mintegy 160 frt előleget vett fel a jobb jövő reményében. Csakhogy a jobb jövő nem érkezett meg és most a szabó mester gondja az, hogy miképp jut portékájához. *Szegény „filléres kör!” Szegény vendéglős!*

— **Lefordulás.** Kedden délután igen könnyen nagy szerencsétlenség eshetett volna, de hogy még sem esett, az csak a véletlen közreműködésének köszönhető. Diamant Vilmosné-Goldmaun Ignácné és Goldner Ölönné a Mindszenttől két órányira fekvő Péteri községbe akar, tak hajtani. Bányai József faharost fogadták meg kocsinak, ki két tanulatlan csikót fogott a rud elébe. A csikók a Tiszán innen rompánál nem bírták leereszteni a kocsit és ide-oda vacilláltak, közbe-közbe hajmeresztően táncolva a rud előtt; végre azután neki mentek az ott felrakott vályog tömegnek, mire a lefordulás bekövetkezett: Szentanuk akik az esetet látták csak a szerencse játékának tulajdonítják, hogy a három asszony közül, nagyobb ütésen kívül egyik sem történt lényegesebb sérülése. Helytelenítendő itt a vármegyének azon eljárása, hogy nem rakat le a rompa szélére korlátokat, akkor ilyenmü szerencsétlenségek, melyek amig is nagyon gyakoriak nem fordulnának elő. Egy szer ugyan már voltak lerakva korlátok, de azokat ismeretlen kezek felszedték. Felhívjuk rá a vármegye figyelmét.

— **Vizsgálat.** Folyó hó 21-én tartotta záróvizsgálatát a Molitorisz Vilma kisasszony vezetése alatt álló leányiskola. Az elnöki tisztelet először főtisztelendő Keller Lajos és Wimmer Károly iskolaszéki elnök ur vezették, majd, miután ők eltávoztak, az elnöki tisztséget Hám János igazgató-tanító ur vette át. Jelen volt a vizsgálaton a tanítói kar, és a szülők közül számosan. A leánykák mindannyian bátran és szépen feleltek, mi főleg a jeles készülségnek és a kitünő vezetésnek tulajdonítható. Molitorisz kisasszony igazán dicséretre méltó buzgalmat fejtett ki a leánykák oktatásában, mely buzgalmat szép szavakkal köszönte meg Hám János igazgató tanító ur az iskolaszék nevében. Maga az iskola helyisége elég tágas, egészséges terem, szépen berendezve a mai kor igényeinek megfelelőleg taneszközökkel.

— **Fürdő megnyitás.** Mint egy körlevélből értesülünk a tiszai fürdőházat Gímás Károly iparos vásárolta meg eddigi tulajdonosától és már június 17-én megnyitotta. Az időjárás most a fürdésnek nem kedvez ugyan mégis azt hiszszük, hogy a nyár folyamán, ha melegnek lesznek a fürdő fontos egészségügyi szolgálatot lesz hivatva betölteni és a pártolás nem fog hiányozni.

Levelezés.

Budapest, 1894. június hó.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A materializmus korszakát éljük, Nap, nap után olyan események történnek, hogy elmondhatjuk immár, hogy a haldokló tizenkilencedik század végén, az anyagiasság előtérbe nyomul.

Most is harcolnak ugyan, elvekert, mint azt a legutóbbi miniszterválság és eclatansan bizonyította; de ha a nagy többséget tekintjük az, az anyagiasság köznapi színvonalán mozog.

Csáki grt. elmegy, jön utánna Eötvös báró! Ez már olyan ismeretes dolog, hogy már talán a verebek is ezt csiripelik. Elvitték az új hirt a hírlapok a szélrőzsa minden irányában.

Bizonyára azt is hozták már a lapok, hogy a miniszteri qualificatióval bíró urak, az ország a legelső főiskolájának tanári kara, az egyetem Nagyságos Tanácsa milyen határozatot voltak bátor hozni.

Errőla csufendáros hstározatról beszélnek ma mindenütt szélteben, hosszában a hová a hír eljutott!

A távozó cultus miniszternél grf. Csáky Albinnál azért nem fognak tisztelegni az egyetem nevében, mert neheztel a Nagyságos Tanács a lelepi miniszterre, mert az új tandíj szabályzatot hozott be még pedig akként, hogy a nagyságos uraknak kevesebb legyen a jövedelme.

Szegyenletes eljárás! Belső világot vet ez közelétünk vezérlő férfaira, mert hisz az, egyetemen működő tanárok azok, akik közül gyakran kerülnek ki miniszterek is.

Milyen véleménnyel lehet tehát irántuk a közönség, hogy olyan férfi, mint Csáky gróf, ki a jellemző példány képe, kinek beszédjén át érzik az igaz hazafi jóakarata, önérzete csak azért nem érdemi meg, hogy az egyetem tőle elbucuzzék, mert hát az anyagiasság elvakította a ngs. urak fejét.

Milyen legyen a szegény ember gondoskodása, ha a leendő miniszter urakig gondolkodnak, kiket az állam olyan fizetéssel lát el, hogy nem volna szabad neheztelniük Csáky grf-ra újításaiért, mert hisz ezen neheztelés által a művelt világ megbotránkozását idézik elő.

A helyzet complicált! A főrendek hosszú arcaal járkálnak, nem tudják mi tevők legyenek?

Ha a javaslat ellen szavaznak Öfelségének esetleges neheztelését vonják magokra; ha elmaradnak a szavazásról ez által a püspök urakkal jönnek collisioba.

Mind a kettő veszélyes tréfa!

A záróbeszéd alkalmával a képviselőház folyosóján Szapáry Gyula találkozik Wekerlével. „No kegyelmes uram kérdi Wekerle humorosan, hogy áll a szervezkedés?” „Dolgozunk mondá Szapáry határozottan, a polgári házasságnak nem szabad keresztül jönni erre még Magyarországon nem érett.”

Wekerle mosolyogva szorított kezét egykori miniszterelnökével s megjegyzés nélkül távozott.

A peripatetikuzok számára — innen-onnan elérkezik a hír az idő, hogy — istolat kell nyitni.

Rövid néhány év betelte után meggyőződött Horváth Gyula arról, hogy a föld a kerek.

Visszatért, most ismét ott a honnan kiindult, miután azt tapasztalta, hogy Apponyi eszméi nem táplálók, elhatározta, hogy most már elérkezett az idő arra nézve, hogy a számára nézve megapadt kormány pártot szaporítsa, s hogy annak politikáját bármiamü legyen is az a posványos mocsárból kitalázni segítse.

Hiába! idők változásával az emberek gondolkodás módja is változik, és ezzel együtt sajnos az elvek is változnak.

Eme változásoknál az átmenetet némelyek oly ügyesen csinálják, hogy azt hinné az ember, hogy iskolában tanulták.

A tiszteit szerkesztő urnak legalázatosabb szolgálja J. D.

U. i. Wekerle bevonulása nagyon drága mulatság volt a miniszterelnökre nézve, mert a kocsit a miből kiszállt, a diadalmenet alkalmával elveszett és a rendőrség lajstromában még mindig a nyomozandók közé van fölvéve. Szegény Wekerle!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre

Sövényháza községtől.

22/894. kgy.

Árverési hirdetmény.

Sövényháza község előjárósága ezenel ujabban közhírré teszi, miszerint Sövényháza község határában:

1. a Tisza jobb partján a mindszei révnél;

2. a Tisza bal partján a mindszei hajóállomásnál kijelölt szabadkikötők és annak mentén megjelölt rakhelyek használatért szedhető díjak díjszedési jogúak haszonbérbe adására — a községi képviselőtestület f. év június hó 21-én 22/94. kgy. sz. a. kelt határozatához képest — ujabban árverés fog tartatni, mely árverés határidejűl.

Folyó 1894. év július hó 3-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki, mely árverésre árverezni szándékozók ezenel meghívotnak.

Az árverés színhelye Sövényháza község háza — a fentebb megnevezett két szabadkikötő díjszedési joga együttessen fog árvereztetni.

Az árverezni szándékozók 10 frt bánt pénzt tartoznak az árverés megkezdése előtt árverező kezéhez letenni.

Az árverési feltételek Sövényháza község jegyzői irodájában az árverés napjáig — a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sövényháza, 1894. június hó 21-én.

Piti István,
jegyző.

Csikós János,
bíró.

Haszonbérbeadás.

Nagyméltóságú Gróf Károlyi Sándor ur tulajdonát képező **5414 kat. hold kiterjedésű** Felgyő alsóréti birtoka 1894. október 1-től több évekre kisebb-nagyobb részletekben haszonbérbe adatik.

Ezen bérletre vonatkozó felvilágosításokat szóbelileg megadja Felgyőn (Csongrád mellett.)

Az uradalmi Tisztartóság.

Értesítés.

Van szerencsém a t. c. közönség becses tudomására hozni, hogy H.-m.-vásárhelyen a szegedi országot mentén az **Anna nevű tői gőzmalom** átvettem, és főtörekvésem oda irányul, hogy a t. c. közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

A t. c. közönség becses pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Solti Vilmos,
gőzmalomtulajdonos.

Vidékieknek a köveztvámpénz visszafizettetik.

1-3.